

Det svenska samhällskontraktet

Björn Rönnerstrand
Forskare vid SOM-institutet
Göteborgs universitet

Övriga projektmedlemmar:
Freja Wessman
Patrik Öhberg
Felix Cassel

”Ytterst handlar det om att med vapen i hand, och med livet som insats, försvara Sverige, våra värderingar och vårt sätt att leva. Medborgarskap är inte en resehandling”

Ulf Kristersson 2024-01-07, Folk och försvar

27 JANUARI, 2022

Flamman

Jonas Elvander: Vaccintvång riskerar att slita sönder samhällskontraktet

Publicerad 2024-02-07

DAGENS ETC

Inrikes

**20 nedskärningar
som strimlar
samhällskontraktet**

Samhällskontraktet på väg att slitas itu

jan 17, 2024 | Nyheter

Skattebetalarna:

Samhällskontraktet är brutet – de styrande sviker våra äldre

Publicerad 2019-08-09

Samhällskontraktet riskerar gå sönder i Sverige

Publicerad: 11 juni 2021

För att vända utvecklingen behövs kraftfulla åtgärder mot kriminaliteten, samtidigt som civilsamhället, och därmed samhällsgemenskapen, måste stärkas, skriver David Winerdal och Filip Haugland (KD).

Dagen

En tidning på kristen grund

KULTUR

Carsten Jensen: Vi behöver ett nytt samhällskontrakt

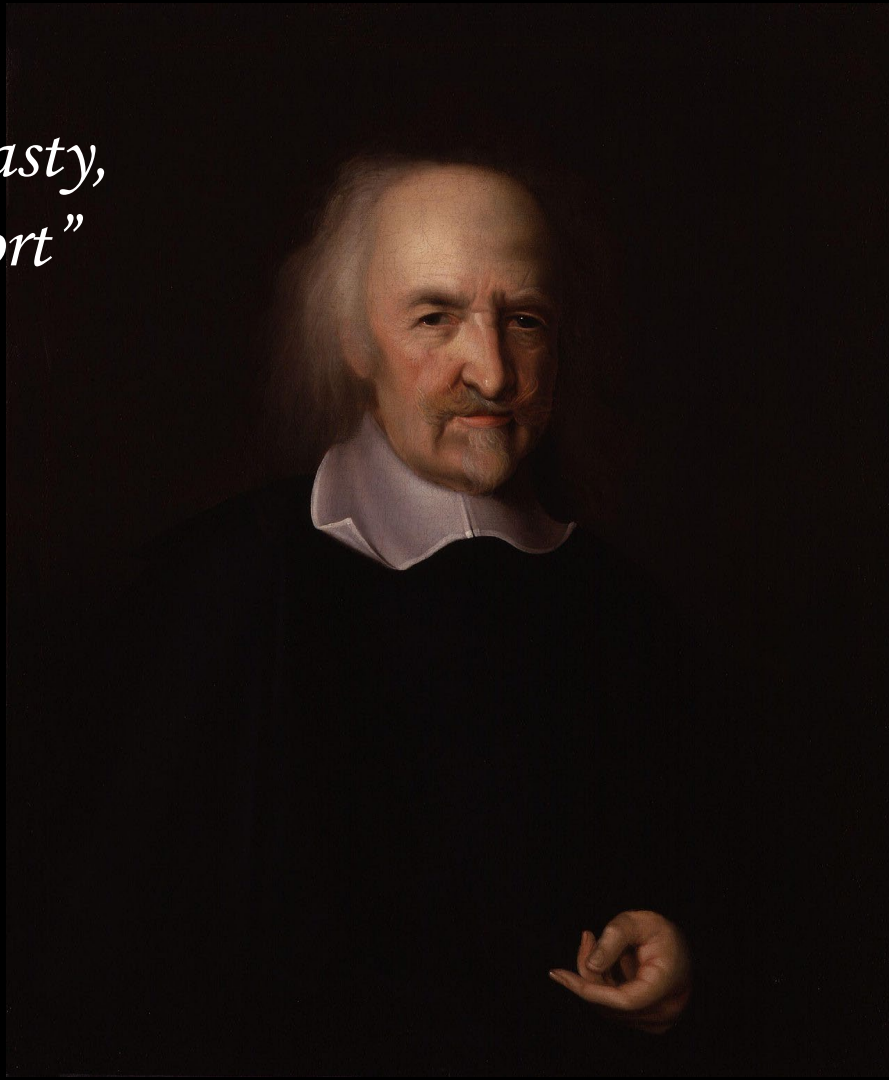

Publicerad 2020-04-14

Motion 2019/20:3060 av Ulf Kristersson och Elisabeth Svantesson (båda M)

Återupprätta samhällskontraktet – en budget för Sverige

*“Solitary, poor, nasty,
brutish, and short”*

Vad är samhällskontraktet?

Samhällskontraktet är ett implicit kontrakt som specificerar det ömsesidiga utbytet av åtaganden mellan medborgare och staten.

Vad är samhällskontraktet?

Samhällskontraktet är ett implicit kontrakt som specificerar det ömsesidiga utbytet av åtaganden mellan medborgare och staten.

Vad frågade vi om:

Uppfattningar om

- 1) Vad kontraktet ålägger staten respektive medborgarna
- 2) Hur väl staten respektive medborgarna uppfyller kontraktet

Förhållandet mellan staten och medborgarna beskrivs ibland som ett tänkt kontrakt. Det finns olika uppfattningar om vad som krävs för att kontraktet ska vara uppfyllt. Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet?

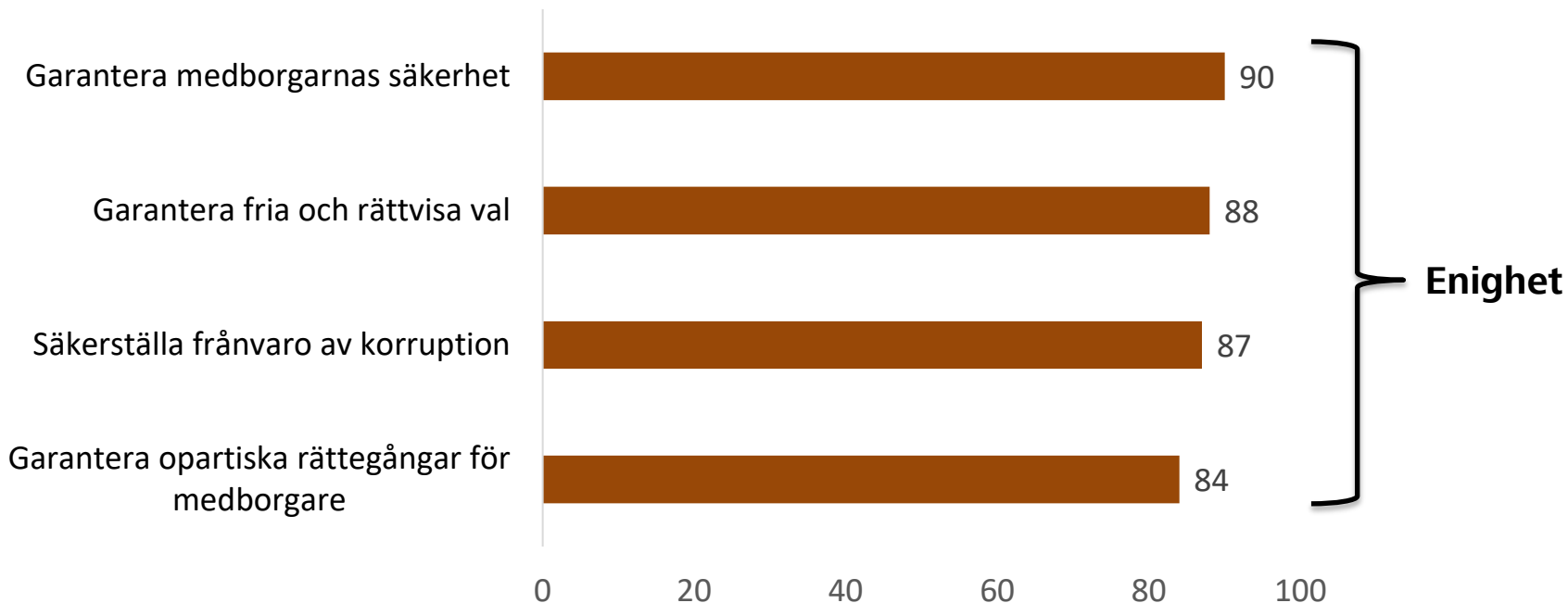
1. Garantera fria och rättvisa val
2. Garantera medborgarnas säkerhet
3. Säkerställa frånvaro av korruption
4. Motverka diskriminering
5. Garantera välfärd för medborgarna
6. Involvera medborgare i politiska beslutsprocesser
7. Garantera opartiska rättegångar för medborgare
8. Utjämna skillnader mellan olika samhällsgrupper
9. Säkerställa en miljömässigt hållbar samhällsutveckling

Mycket viktigt	Ganska viktigt	Varken viktigt eller oviktigt	Ganska oviktigt	Mycket oviktigt
☐	☐	☐	☐	☐

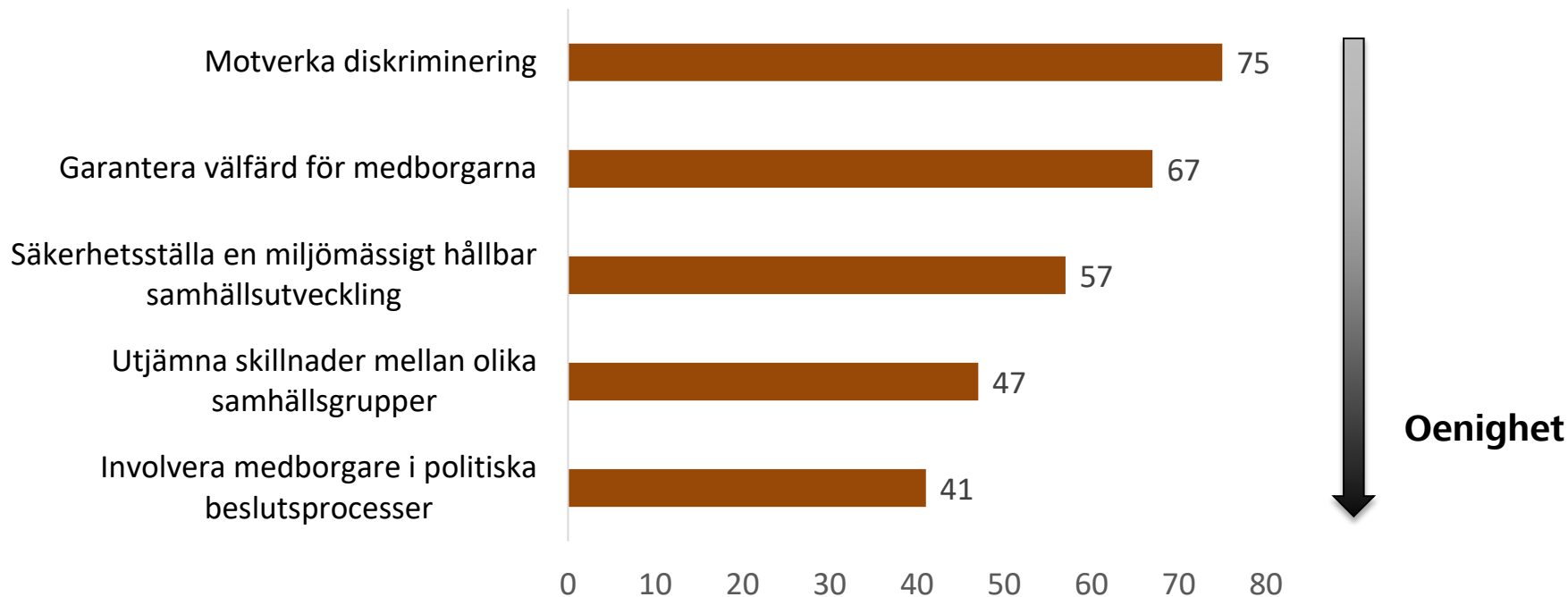
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Andel *mycket viktig* del av kontraktet

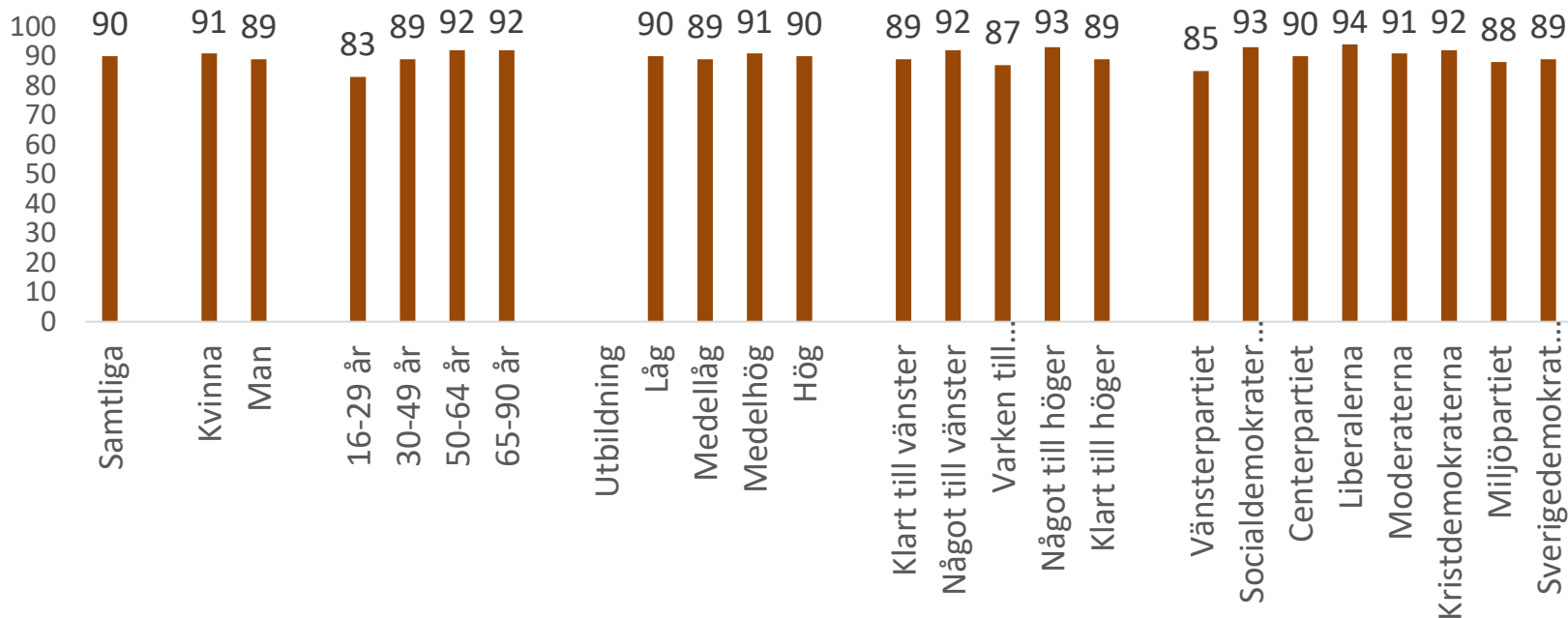
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Andel *mycket viktig* del av kontraktet

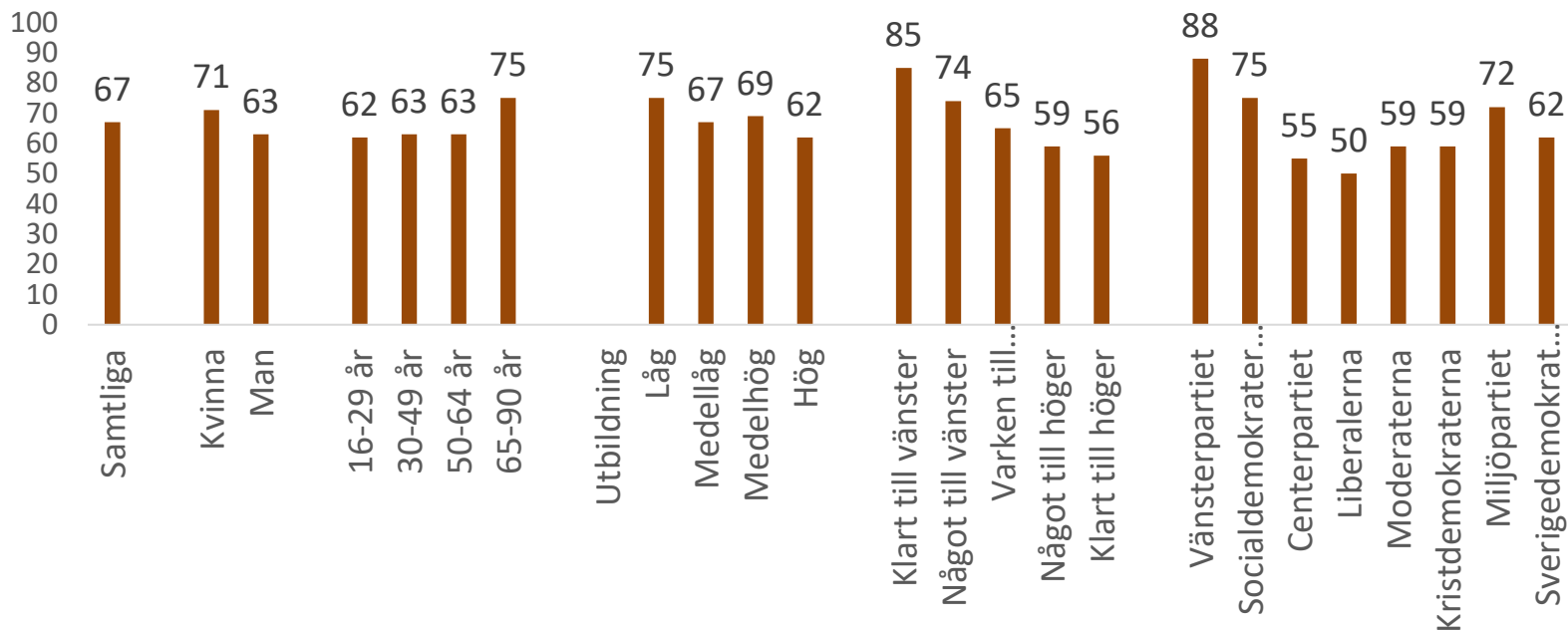
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Garanterade medborgarnas säkerhet *mycket viktig* del av kontraktet

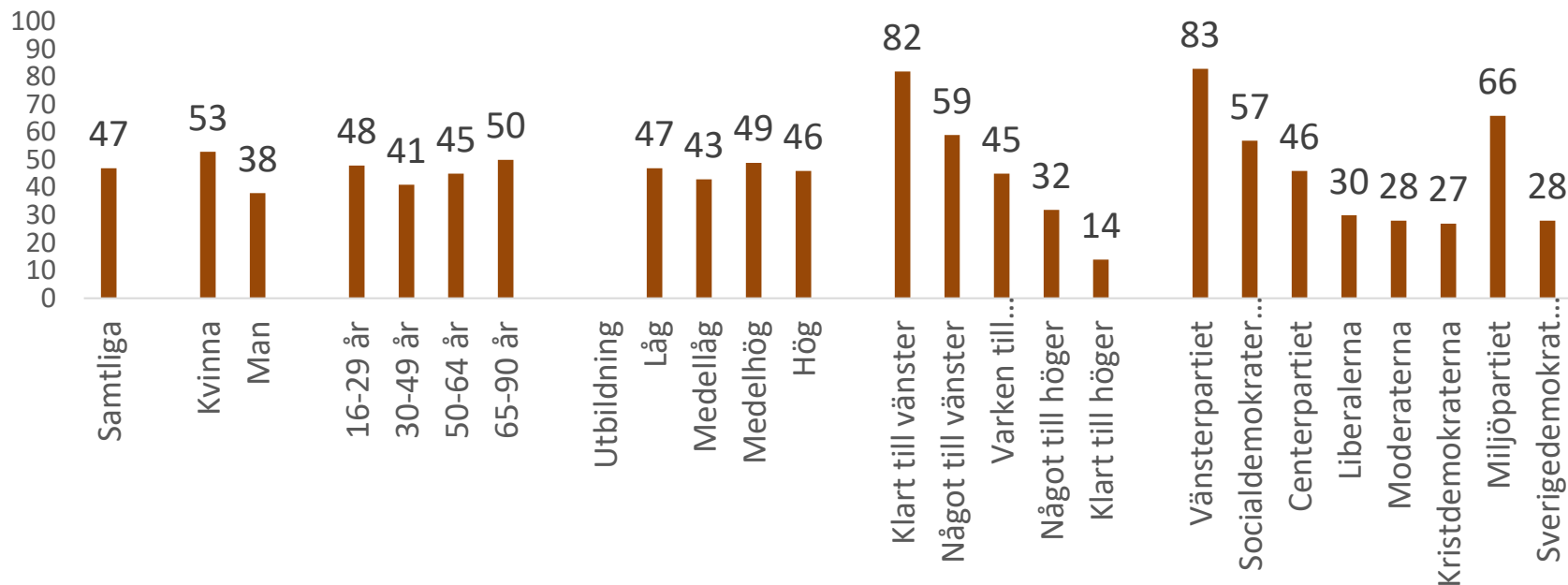
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Garanterade välfärd för medborgarna *mycket viktig* del av kontraktet

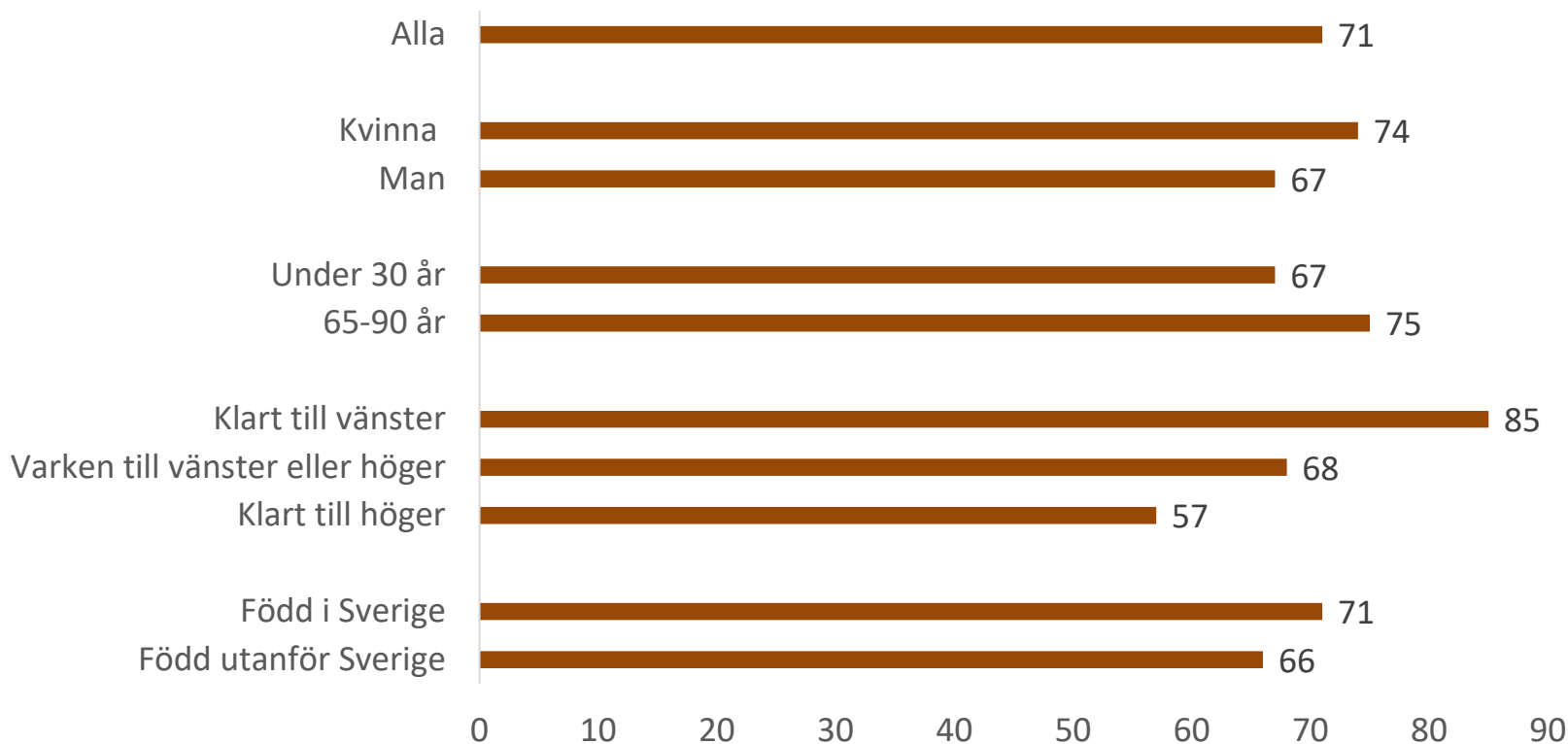

Hur viktiga eller oviktiga är följande för att staten ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Utjämnade skillnader mellan samhällsgrupper *mycket viktig* del av kontraktet

Genomsnitt av "mycket viktigt" för alla statens åtaganden uppdelat på olika grupper, (procent)

Hur viktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet?

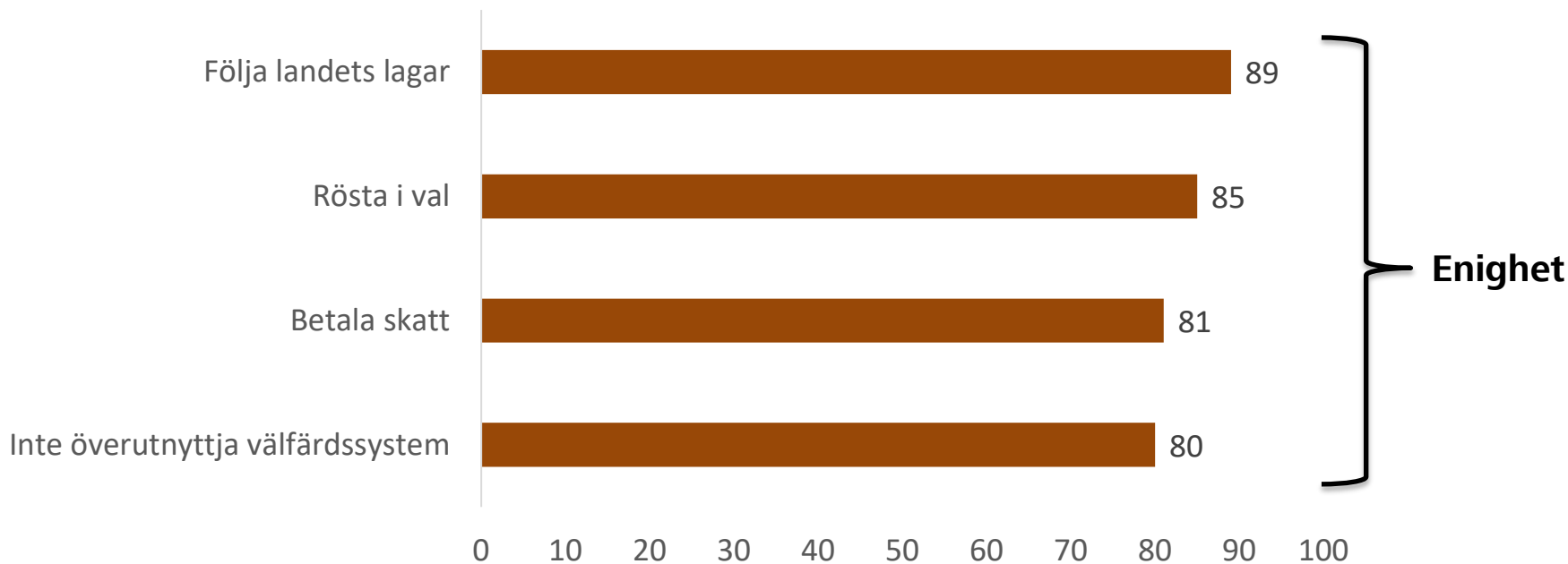
1. Rösta i val
2. Försvara landet vid militärt angrepp
3. Följa landets lagar
4. Bistå personer som befinner sig i nöd
5. Inte överutnyttja välfärdssystem
6. Engagera sig i samhällslivet
7. Betala skatt
8. Kunna försörja sig
9. Leva miljömässigt hållbart

Mycket viktigt	Ganska viktigt	Varken viktigt eller oviktigt	Ganska oviktigt	Mycket oviktigt
☐	☐	☐	☐	☐

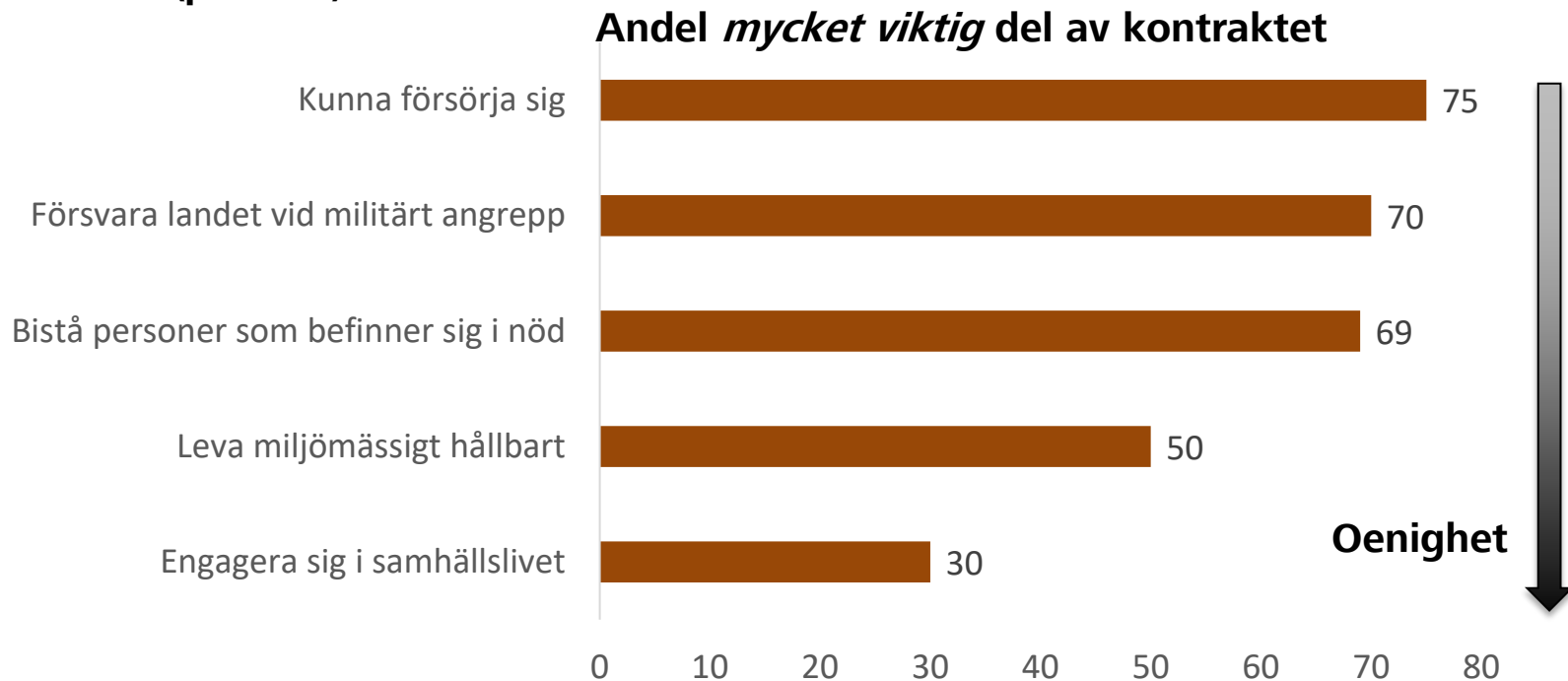

Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Andel *mycket viktig* del av kontraktet

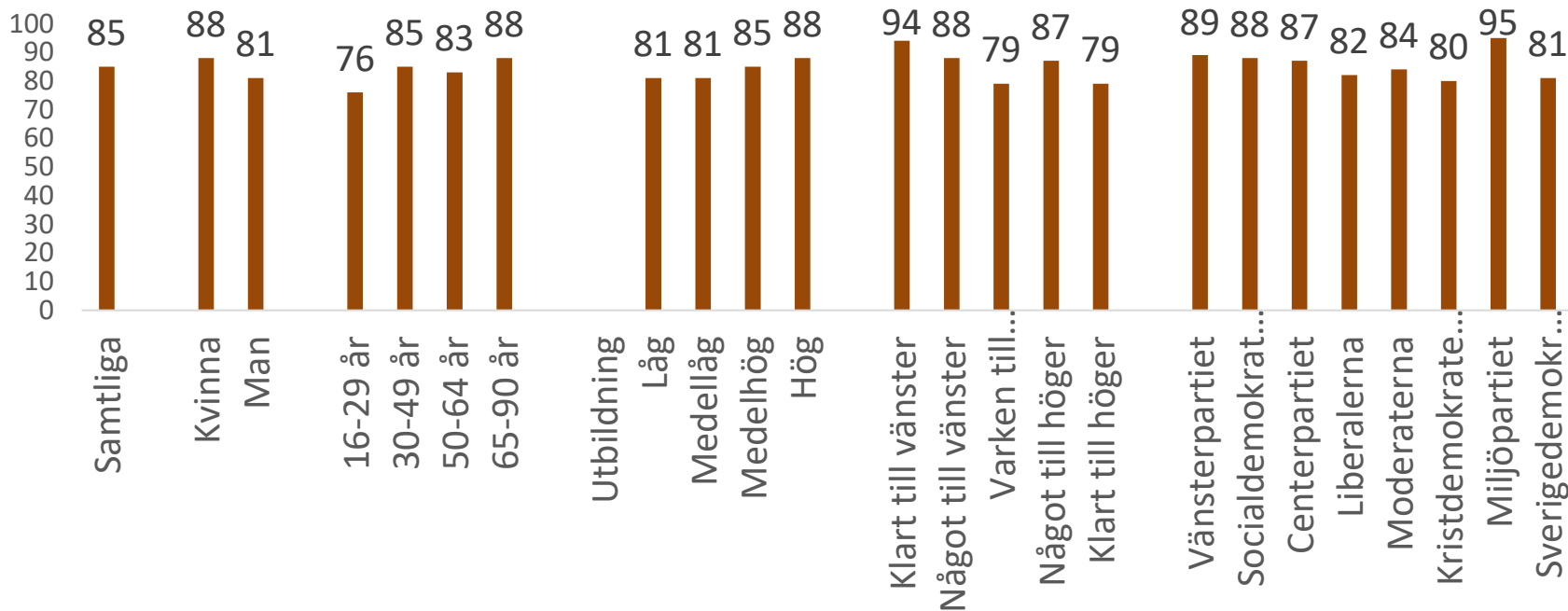

Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

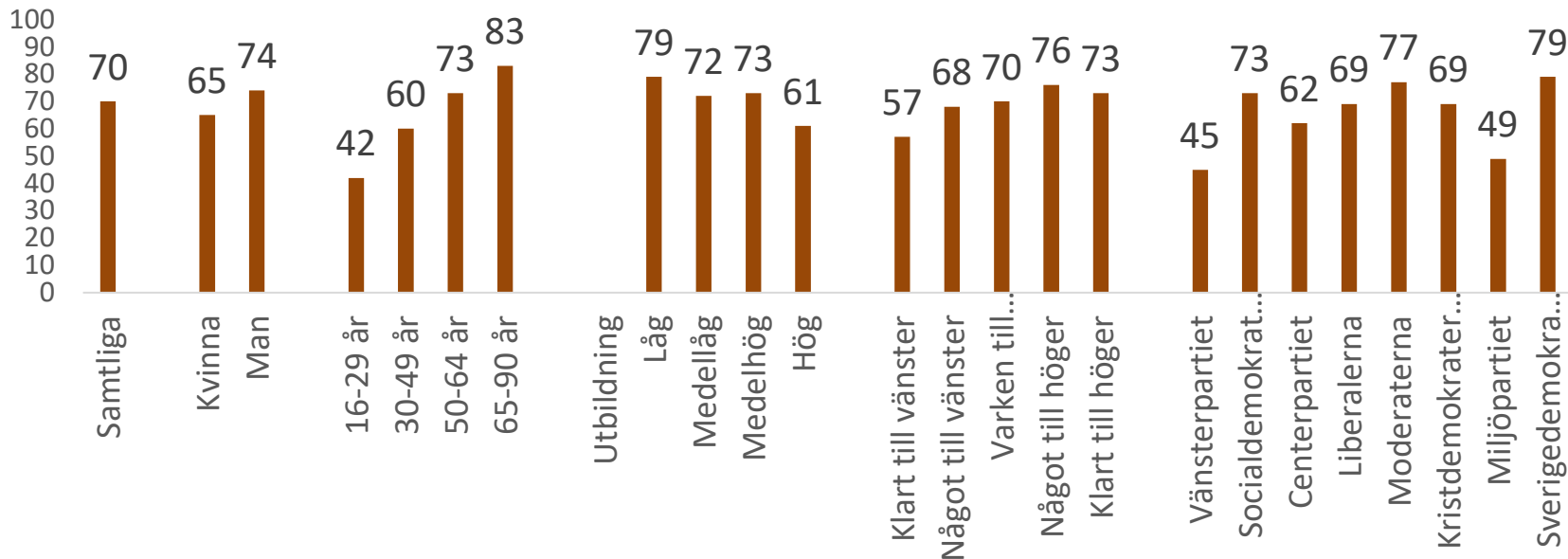
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Rösta i val *mycket viktig* del av kontraktet

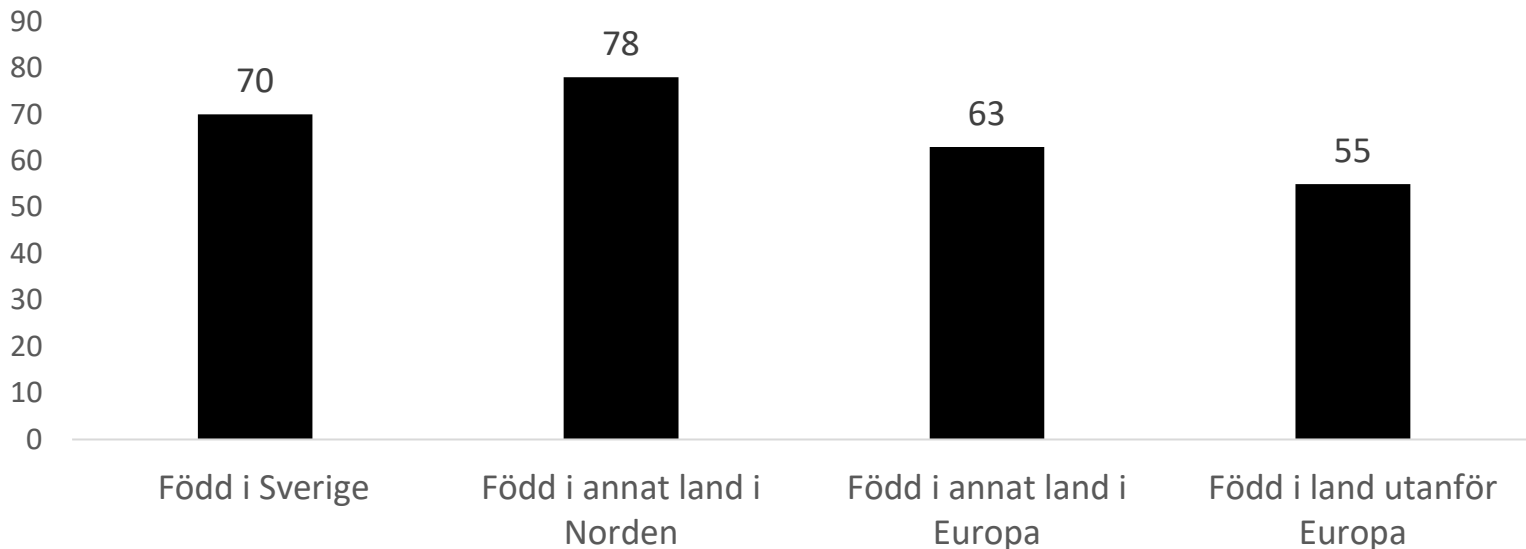
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Försvara landet vid militärt angrepp *mycket viktig* del av kontraktet

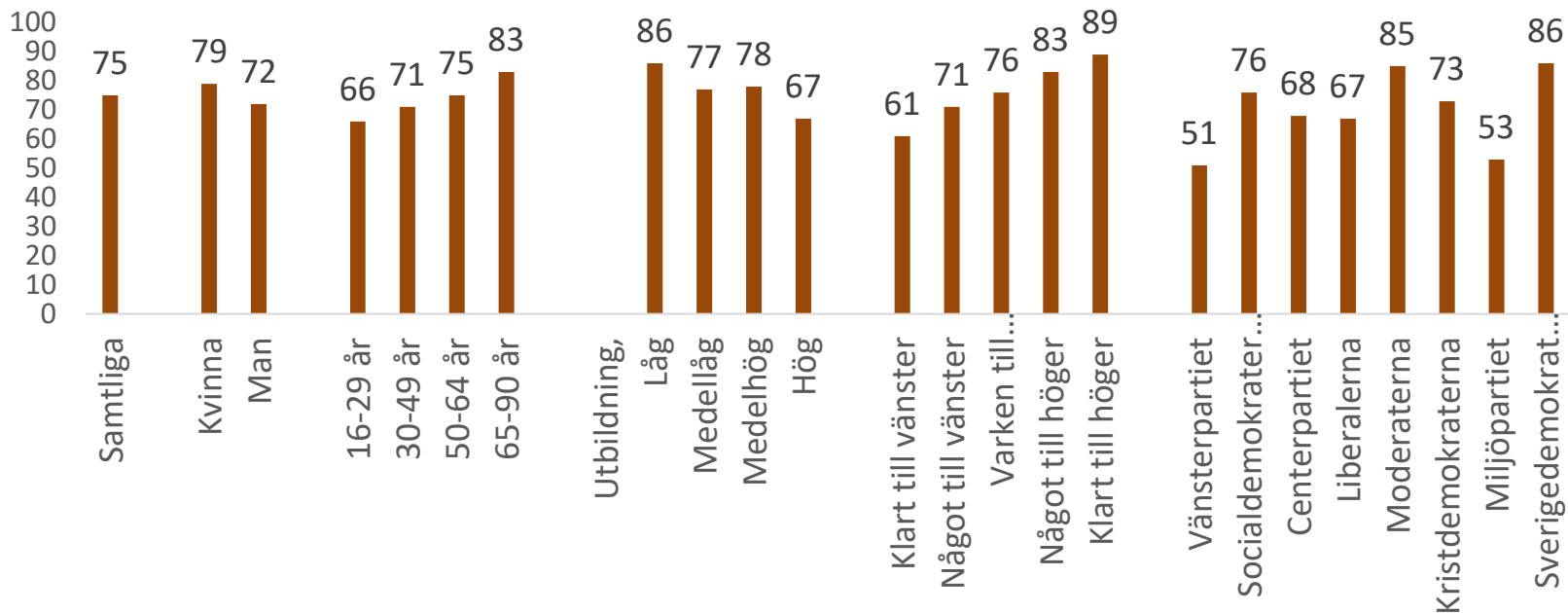
Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Försvara landet vid militärt angrepp *mycket viktig* del av kontraktet

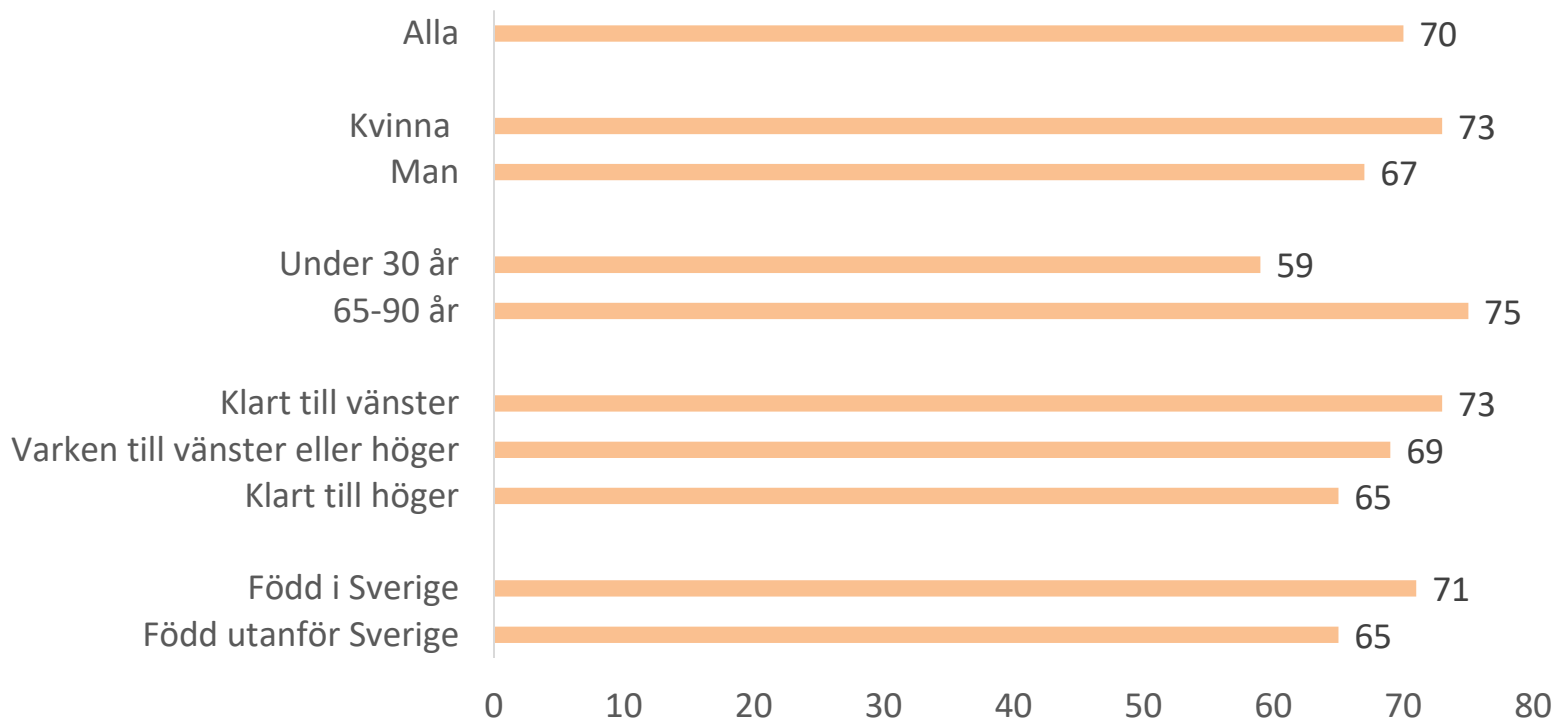

Hur viktiga eller oviktiga är följande för att medborgarna ska uppfylla sin del av kontraktet? (procent)

Kunna försörja sig *mycket viktig* del av kontraktet

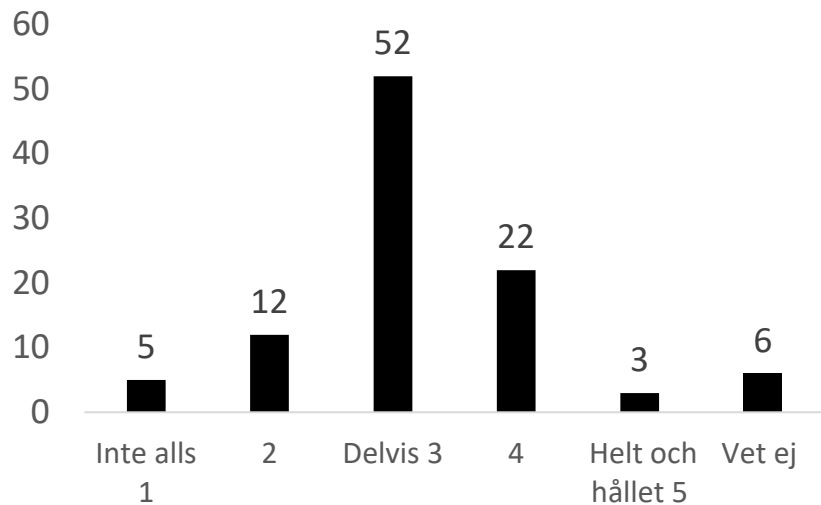

Genomsnitt av "mycket viktigt" för alla medborgarnas åtaganden uppdelat på olika grupper, 2023 (procent)

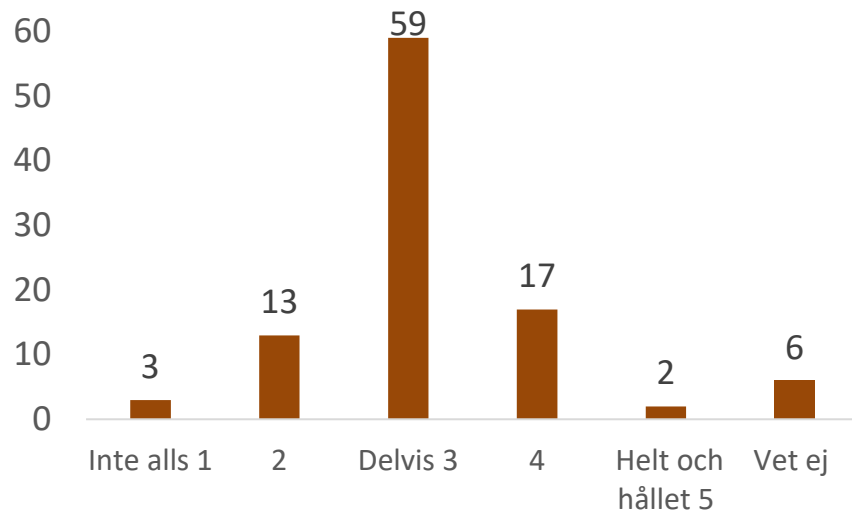

Staten

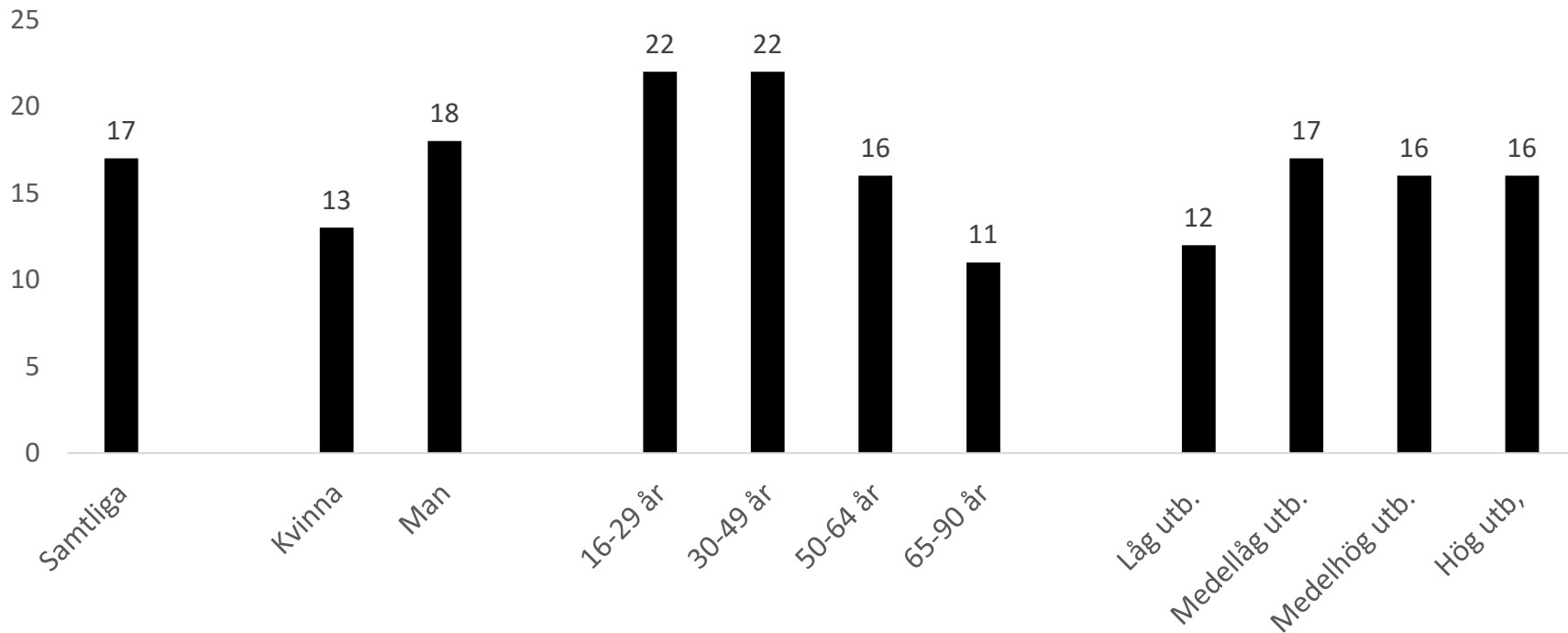

Medborgarna

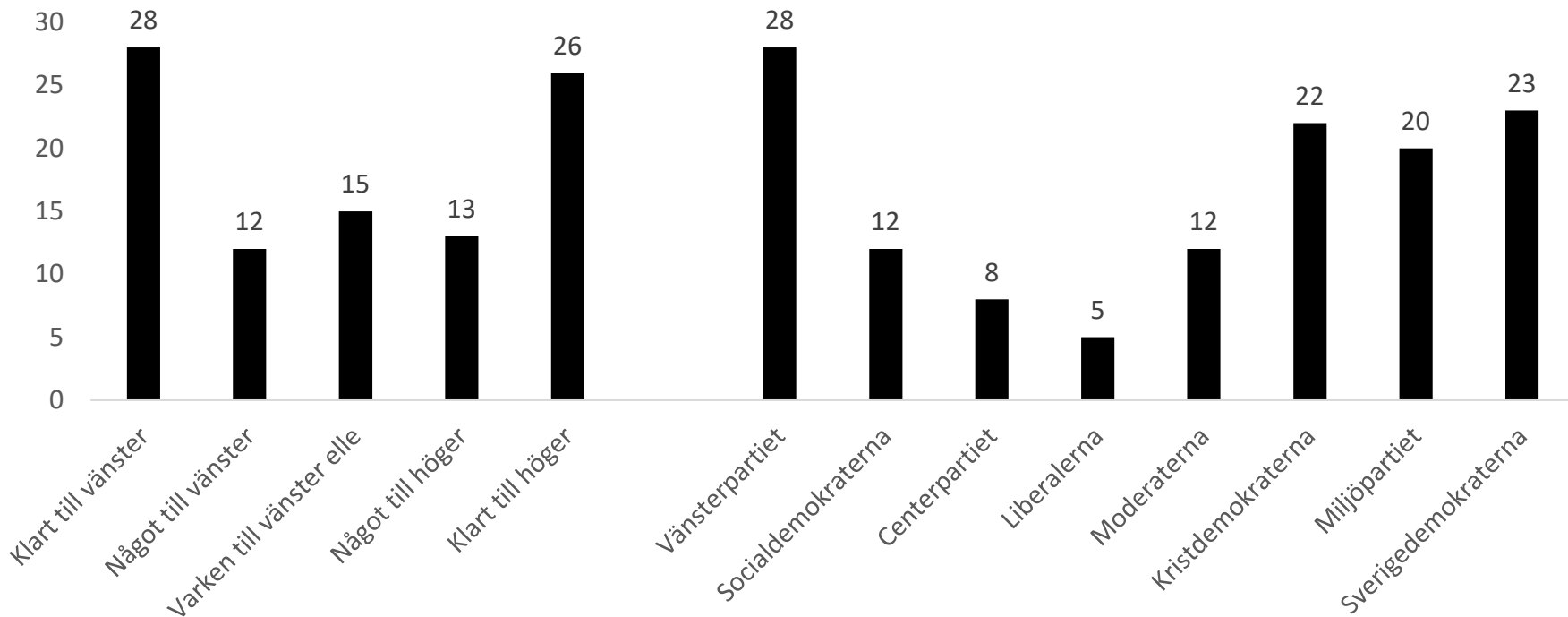
Hur väl staten uppfyller sin del av kontraktet

Andel "Uppfyller ej" (procent)

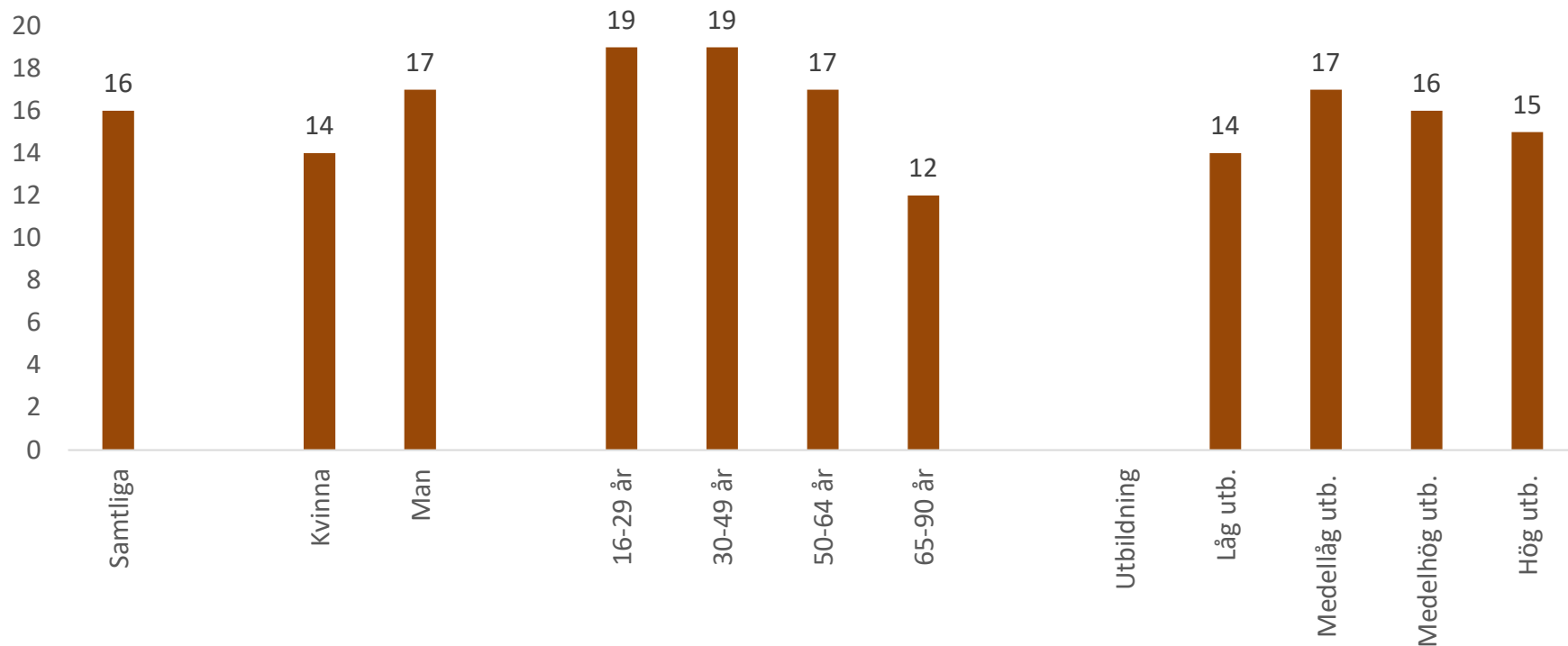
Hur väl staten uppfyller sin del av kontraktet

Andel "Uppfyller ej" (procent)

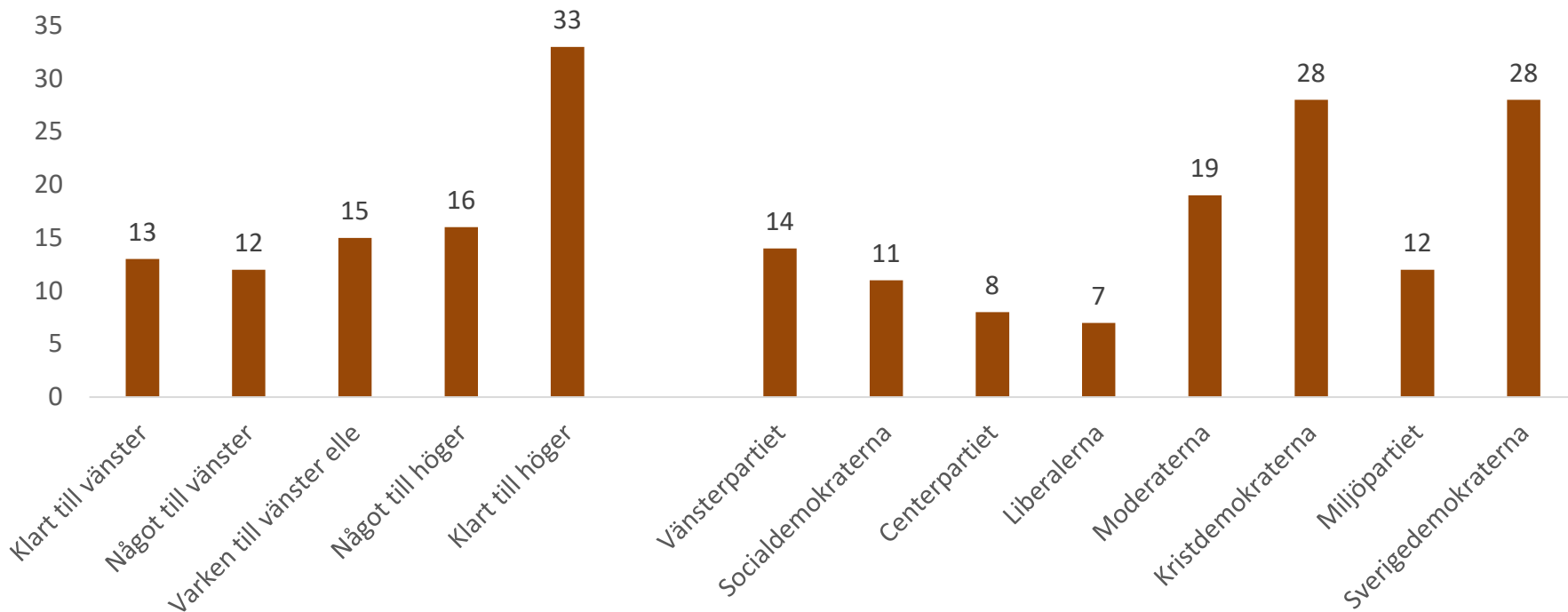
Hur väl medborgarna uppfyller sin del av kontraktet

Andel "Uppfyller ej" (procent)

Hur väl medborgarna uppfyller sin del av kontraktet

Andel "Uppfyller ej" (procent)

Summering

- Samhällskontraktet är ett implicit kontrakt som specificerar det ömsesidiga utbytet av åtaganden mellan medborgare och staten
- Statens åtaganden:
 - Enighet om säkerhet och rättsstat
 - Oenighet om medborgarinflytande, utjämning mellan grupper och hållbarhet
- Individens åtaganden:
 - Enighet om att rösta, betala skatt och följa lagar
 - Oenighet om engagemang i samhällslivet och att leva hållbart
- Personer långt till vänster/höger anser i högre utsträckning att staten inte uppfyller kontraktet
- Personer långt till höger anser i högre utsträckning att medborgarna inte uppfyller kontraktet

Tack för uppmärksamheten!

bjorn.ronnerstrand@som.gu.se